

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1957 Nr. 19

A. TITEL

*Vijfde Aanvullende Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland bij het Verdrag inzake sociale verzekering, betreffende de betaling van renten over de tijd vóór het in werking treden van het Verdrag;
's-Gravenhage, 21 december 1956*

B. TEKST**Vijfde Aanvullende Overeenkomst bij het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland inzake sociale verzekering van 29 maart 1951 betreffende de betaling van renten over de tijd vóór het in werking treden van het Verdrag**

Gelet op artikel 29, eerste lid, van het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland inzake sociale verzekering van 29 maart 1951 wordt betreffende de nabetaling van renten ingevolge de sociale verzekering over de tijd vóór het in werking treden van het Verdrag de volgende Aanvullende Overeenkomst gesloten:

Artikel 1

1. Achterstallige renten of bestanddelen van renten ingevolge de ongevallenverzekering (verzekering tegen geldelijke gevolgen van bedrijfsongevallen en beroepsziekten) en de rentenverzekeringen (verzekeringen tegen geldelijke gevolgen van invaliditeit en beroepsongeschiktheid, ouderdom en overlijden) met inbegrip van de rentenverzekering voor de mijnwerkers en de met deze gelijkgestelden en de rentenverzekering bij fondsen voor beampten in het mijnbedrijf, die over tijdvakken tussen 31 januari 1946 en 1 november 1952 door een verzekeringsorgaan van een der beide Verdragsluitende Staten aan personen, die op het grondgebied van een der beide Staten wonen of daar verblijven en onderdaan van een der beide Staten zijn, ingevolge de voor deze organen geldende nationale wettelijke of reglementaire voorschriften verschuldigd zijn, worden met inbegrip van alle bijslagen uit openbare middelen en verhogingen na de inwerkingtreding van deze overeenkomst uitbetaald, onder voorbehoud, dat nog nader vastgesteld wordt, dat aan de voorwaarden voor het recht op uitkering is voldaan. De door Duitse verzekeringsorganen over het tijdvak vóór 1 juli 1948 te betalen bedragen worden daarbij in de verhouding 10 „Reichsmark” op 1 „Deutsche Mark” omgerekend.

2. Nationale wettelijke of reglementaire voorschriften betreffende uitsluiting van aanspraken, schorsing of intrekking van uitkeringen wegens het hebben van woonplaats of wegens verblijf in het buitenland, alsmede betreffende beslag op aanspraken tegenover organen van de sociale verzekering op grond van vreemde nationaliteit, blijven bij de toepassing van het bepaalde in het eerste lid buiten toepassing.

3. Als renten in de zin van deze overeenkomst worden ook beschouwd de pensioenen van de Nederlandse verzekering voor de mijnwerkers en de met deze gelijkgestelden, alsmede de pensioenen van fondsen voor beampten in het mijnbedrijf.

Fünfte Zusatzvereinbarung zum Abkommen zwischen dem Königreich der Niederlande und der Bundesrepublik Deutschland über Sozialversicherung vom 29. März 1951 über die Zahlung von Renten für die Zeit vor dem Inkrafttreten des Abkommens

Auf Grund des Artikels 29 Abs. 1 des Abkommens zwischen dem Königreich der Niederlande und der Bundesrepublik Deutschland über Sozialversicherung vom 29. März 1951 wird über die Nachzahlung von Renten der Sozialversicherung für die Zeit vor dem Inkrafttreten des Abkommens folgende Zusatzvereinbarung geschlossen:

Artikel 1

(1) Rückständige Renten oder Rententeile der Unfallversicherung (Versicherung gegen Arbeitsunfälle und Berufskrankheiten) und der Rentenversicherungen (Versicherungen für den Fall der Invalidität oder der Berufsunfähigkeit, des Alters und des Todes) einschliesslich der Rentenversicherungen für Bergleute und ihnen Gleichgestellte und der Versicherungseinrichtungen für Angestellte in bergbaulichen Betrieben, die für Zeiten zwischen dem 31. Januar 1946 und dem 1. November 1952 von einem Versicherungsträger eines der beiden Vertragsstaaten Personen, die im Gebiet eines der beiden Vertragsstaaten wohnen oder sich dort aufhalten und einem der beiden Staaten angehören, nach den für diesen Träger massgebenden innerstaatlichen Vorschriften geschuldet werden, sind einschliesslich aller Zuschüsse aus öffentlichen Mitteln und Zuschläge nach Inkrafttreten dieser Vereinbarung nachzuzahlen, vorbehaltlich näherer Feststellung über die Erfüllung der Leistungsvoraussetzungen. Dabei sind die von deutschen Versicherungsträgern für die Zeit vor dem 1. Juli 1948 zu zahlenden Beträge im Verhältnis 10 : 1 von Reichsmark auf Deutsche Mark umzustellen.

(2) Innerstaatliche Vorschriften über den Ausschluss eines Anspruches, das Ruhen oder die Entziehung von Leistungen wegen des Wohnortes oder des Aufenthalts im Ausland und über die Beschlagnahme von Ansprüchen gegen Träger der Sozialversicherung wegen Vorliegens einer ausländischen Staatsangehörigkeit stehen den Bestimmungen des Absatzes 1 nicht entgegen.

(3) Als Renten im Sinne dieser Vereinbarung gelten auch die Pensionen der niederländischen Rentenversicherungen für Bergleute und ihnen Gleichgestellte und der Versicherungseinrichtungen für Angestellte in bergbaulichen Betrieben.

Artikel 2

1. De betalingsplicht binnen het kader van de bepalingen van artikel 1 is van kracht voor:

a) *in de Bondsrepubliek Duitsland:*

de organen van de ongevallenverzekering, de rentenverzekering voor arbeiders (*Invalidenversicherung*), de rentenverzekering voor bedienden (*Angestelltenversicherung*) en de pensioenverzekering voor mijnwerkers;

b) *in het Koninkrijk der Nederlanden:*

de organen van de verzekering tegen geldelijke gevolgen van invaliditeit, ouderdom en overlijden — renten —, de industriële ongevallenverzekering, de land- en tuinbouwongevallenverzekering, de zeeongevallenverzekering en de pensioenverzekering voor de mijnwerkers en de met deze gelijkgestelden alsmede voor de fondsen voor beampten in mijnbedrijven.

2. De artikelen 20 en 22 van het Verdrag alsmede de punten 1, 6 en 7 van het daarbij behorende Slotprotocol zijn van overeenkomstige toepassing. Op rechthebbenden, die zowel een aanspraak op „Rentenzuschlag” van de Duitse rentenverzekeringen als een aanspraak op kinderbijslag en gezinstoeslag krachtens de Nederlandse rentenverzekering hebben, zijn de bepalingen van artikel 14, punt 2, van het Verdrag in zoverre van toepassing, dat slechts de vóór 1 april 1951 vervulde verzekeringstijdvakken in aanmerking worden genomen.

Artikel 3

1. De nabetalings worden op verzoek van de belanghebbende aan het verzekeringsorgaan, voor wiens rekening de uitkering komt, of ambtshalve verleend.

2. Voor zover de rente reeds vroeger vastgesteld werd, dient de rechthebbende nabetaling te verzoeken aan het verzekeringsorgaan, dat de rente vastgesteld heeft. Indien dit verzekeringsorgaan niet meer bekend is, richten de in de Bondsrepubliek Duitsland wonende belanghebbenden hun aanvraag tot de Sociale Verzekeringsbank te Amsterdam, de in het Koninkrijk der Nederlanden wonende belanghebbenden indien het betreft renten ingevolge

a) *de ongevallenverzekering*

tot het „Hauptverband der gewerblichen Berufsgenossenschaften” te Bonn;

b) *de rentenverzekering voor arbeiders (Invalidenversicherung)*

tot de „Landesversicherungsanstalt Westfalen” te Münster, tenzij op grond van de aard van de verrichte arbeid de „Bun-

Artikel 2

(1) Die Zahlungspflicht im Rahmen der Bestimmungen des Artikels 1 erstreckt sich

a) *in der Bundesrepublik Deutschland*

auf die Träger der Unfallversicherung, der Rentenversicherung der Arbeiter (Invalidenversicherung), der Rentenversicherung der Angestellten (Angestelltenversicherung) und der knapp-schaftlichen Rentenversicherung,

b) *im Königreich der Niederlande*

auf die Träger der Versicherung für den Fall der Invalidität, des Alters und des Todes — Renten —, der industriellen Unfallversicherung, der landwirtschaftlichen Unfallversicherung, der See-Unfallversicherung und der Rentenversicherung für die Bergleute und ihnen Gleichgestellte sowie auf die Versicherungseinrichtungen für Angestellte in bergbauischen Betrieben.

(2) Die Artikel 20 und 22 des Abkommens sowie die Ziffern 1, 6 und 7 des dazugehörigen Schlussprotokolls gelten entsprechend. Auf Berechtigte, die sowohl einen Anspruch auf Rentenzuschlag der deutschen Rentenversicherungen als auch einen solchen auf Kinderzuschuss und Familienzuschuss der niederländischen Rentenversicherungen haben, sind die Bestimmungen des Artikels 14 Ziff. 2 des Abkommens mit der Massgabe anzuwenden, dass nur die vor dem 1. April 1951 zurückgelegten Versicherungszeiten zu berücksichtigen sind.

Artikel 3

(1) Die Nachzahlungen werden auf Grund eines Antrages des Berechtigten bei dem verpflichteten Versicherungsträger oder von Amts wegen gewährt.

(2) Soweit die Rente bereits früher festgestellt worden ist, hat der Berechtigte die Nachzahlung bei dem Versicherungsträger zu beantragen, der die Rente festgestellt hat. Ist ihm dieser Versicherungsträger nicht mehr bekannt, so richten die in der Bundesrepublik Deutschland wohnhaften Berechtigten den Antrag an die „Sociale Verzekeringsbank“ in Amsterdam, die im Königreich der Niederlande wohnhaften Berechtigten bei Renten aus

a) *der Unfallversicherung*

an den Hauptverband der gewerblichen Berufsgenossenschaften in Bonn,

b) *der Invalidenversicherung*

an die Landesversicherungsanstalt Westfalen in Münster, es sei denn, dass wegen der Art der Beschäftigung die Bundes-

desbahnversicherungsanstalt" te Frankfort a.M. of de „Seekasse" te Hamburg bevoegd is;

- c) *de rentenverzekering voor bedienden (Angestelltenversicherung)* tot de „Bundesversicherungsanstalt für Angestellte" te Berlijn-Wilmersdorf;
- d) *de rentenverzekering der mijnwerkers* tot de „Aachener Knappschaft" te Aken.

Deze organen zenden de aanvragen aan de bevoegde verzekeringsorganen door. Indien het verzekeringsorgaan, dat de rente heeft vastgesteld, niet meer bestaat, behoort het verzoek om nabetaling bij de in het derde lid genoemde verzekeringsorganen te worden ingediend.

3. Bij nieuw vast te stellen renten dient de aanvraag te worden gericht tot het daarvoor bevoegde verzekeringsorgaan. Bevoegd zijn:

Aan Duitse kant:

- a) voor de *ongevallenverzekering* het verzekeringsorgaan, waarbij de verzekerde ten tijde van het ongeval verzekerd was;
- b) voor de *rentenverzekering voor arbeiders (Invalidenversicherung)* de „Landesversicherungsanstalt Westfalen" te Münster, voor zover niet wegens de aard van de verrichte werkzaamheden de „Bundesbahnversicherungsanstalt" te Frankfort a.M. of de „Seekasse" te Hamburg bevoegd is; de „Landesversicherungsanstalt Rheinprovinz" te Düsseldorf is bevoegd indien de belanghebbende in het gebied van dat orgaan zijn laatste woonplaats in Duitsland had of het laatste werkte;
- c) voor de *rentenverzekering voor bedienden (Angestelltenversicherung)* de „Bundesversicherungsanstalt für Angestellte" te Berlijn-Wilmersdorf;
- d) voor de *rentenverzekering der mijnwerkers (knappschaftliche Rentenversicherung)* de „Aachener Knappschaft" te Aken.

De aanvragen behoren via de bevoegde Raad van Arbeid of het Bureau voor Duitse Zaken van de Vereeniging van Raden van Arbeid te Nijmegen te worden ingediend. De vorengenoemde verzekeringsorganen stellen de rente vast.

Aan Nederlandse kant:

- a) voor de *ongevallenverzekering* het verzekeringsorgaan, waarbij de verzekerde ten tijde van het ongeval verzekerd was en voor de zeeongevallenverzekering de Vereeniging „Zee-Risico" te Amsterdam;

bahnversicherungsanstalt in Frankfurt a.M. oder die Seekasse in Hamburg zuständig ist,

- c) *der Angestelltenversicherung*
an die Bundesversicherungsanstalt für Angestellte in Berlin-Wilmersdorf,
- d) *der knappschaftlichen Rentenversicherung*
an die Aachener Knappschaft in Aachen.

Diese Stellen leiten die Anträge an die zuständigen Versicherungsträger weiter. Besteht der Versicherungsträger, der die Rente festgestellt hat, nicht mehr, ist der Antrag auf Nachzahlung bei den in Absatz 3 bezeichneten Versicherungsträgern einzureichen.

(3) Bei neu festzustellenden Renten ist der Antrag an den dafür zuständigen Versicherungsträger zu richten. Zuständig sind

Auf deutscher Seite

- a) in der *Unfallversicherung* der Versicherungsträger, bei dem der Versicherte zur Zeit des Unfalls versichert war;
- b) in der *Invalidenversicherung* die Landesversicherungsanstalt Westfalen in Münster, sofern nicht wegen der Art der Beschäftigung die Bundesbahnversicherungsanstalt in Frankfurt a.M. oder die Seekasse in Hamburg zuständig ist. Hatte der Berechtigte seinen letzten inländischen Wohn- oder Beschäftigungsort im Bezirk der Landesversicherungsanstalt Rheinprovinz in Düsseldorf, so ist diese zuständig;
- c) in der *Angestelltenversicherung* die Bundesversicherungsanstalt für Angestellte in Berlin-Wilmersdorf;
- d) in der *knappschaftlichen Rentenversicherung* die Aachener Knappschaft in Aachen.

Die Anträge sind über den zuständigen „Raad van Arbeid“ oder das „Bureau voor Duitse Zaken van de Vereeniging van Raden van Arbeid“ in Nijmegen zu stellen. Die vorstehend bezeichneten Versicherungsträger stellen die Rente fest.

Auf niederländischer Seite

- a) in der *Unfallversicherung* der Versicherungsträger, bei dem der Versicherte zur Zeit des Unfalls versichert war, in der See-Unfallversicherung die „Vereeniging Zee-Risico“ in Amsterdam;

- b) voor de *verzekering tegen geldelijke gevolgen van invaliditeit, ouderdom en overlijden* de bevoegde Raad van Arbeid of het Bureau voor Duitse Zaken van de Vereeniging van Raden van Arbeid te Nijmegen;
- c) voor de *rentenverzekering voor de mijnwerkers en de met deze gelijkgestelden* het Algemeen Mijnwerkersfonds van de Steenkolenmijnen in Limburg te Heerlen;
- d) voor de *fondsen voor beambten in het mijnbedrijf* het Beambtenfonds voor het Mijnbedrijf te Heerlen.

4. Indien de aanvrager het ingevolge het derde lid van dit artikel bevoegde verzekeringsorgaan niet bekend is, richt hij zijn aanvraag tot een van de in het tweede lid genoemde instellingen, welke de aanvraag aan het bevoegde verzekeringsorgaan doorzendt.

Artikel 4

Met betrekking tot het verrichten van de nabetalings en de door de organen en autoriteiten der sociale verzekering van beide Verdrag-sluitende Staten te verlenen wederzijdse administratieve bijstand zijn de voor de lopende renten geldende bepalingen voor de betaling en het onderzoek van het recht op aanspraak van overeenkomstige toepassing.

Artikel 5

Is bij de dood van een belanghebbende de toegekende rente nog niet uitbetaald of overlijdt een verzekerde of een rechthebbende op weduwen- of weduwnaarsrente nadat deze zijn aanvraag heeft ingediend, dan gelden voor het recht op uitkering van nog niet uitbetaalde renten en voor de verdere procedure de nationale voorschriften.

Artikel 6

Termijnen van verjaring en uitsluiting blijven binnen een jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst buiten toepassing.

Artikel 7

De ingevolge deze Overeenkomst te verrichten overmakingen worden beschouwd als lopende betalingen in de zin van de Duits-Nederlandse betalingsovereenkomst.

Artikel 8

Deze Overeenkomst geldt ook voor het Land Berlijn, voor zover de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland niet binnen drie maanden na de uitwisseling van de bekrachtigingsoorkonden tegenover de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden een tegen-gestelde verklaring aflegt.

- b) in der *Versicherung für den Fall der Invalidität, des Alters und des Todes* der zuständige „Raad van Arbeid“ oder das „Bureau voor Duitse Zaken van de Vereeniging van Raden van Arbeid“ in Nijmegen;
  - c) in der *Rentenversicherung der Bergleute und der ihnen Gleichgestellten* der „Algemeen Mijnwerkersfonds van de Steenkolenmijnen in Limburg“ in Heerlen;
  - d) in den *Versicherungseinrichtungen für Angestellte in bergbaulichen Betrieben* der „Beambtenfonds voor het Mijnbedrijf“ in Heerlen.
- (4) Ist dem Antragsteller der nach Absatz 3 zuständige Versicherungsträger nicht bekannt, so richtet er den Antrag an eine der in Absatz 2 bezeichneten Stellen, die den Antrag an den zuständigen Versicherungsträger weiterleitet.

Artikel 4

Hinsichtlich der Durchführung der Nachzahlungen und der von den Trägern und Behörden der Sozialversicherung der beiden Vertragsstaaten zu leistenden gegenseitigen Verwaltungshilfe finden die für die Zahlung und Nachprüfung der laufenden Renten geltenden Bestimmungen entsprechende Anwendung.

Artikel 5

Ist beim Tode des Berechtigten die fällige Rente noch nicht abgehoben oder stirbt ein Versicherter oder ein zum Bezug einer Witwen- oder Witwerrente Berechtigter, nachdem er seinen Anspruch erhoben hatte, so gelten für die Berechtigung zum Bezug noch nicht ausgezahlter Renten und zur Fortsetzung des Verfahrens die innerstaatlichen Vorschriften.

Artikel 6

Der Ablauf von Verjährungs- oder Ausschlussfristen kann innerhalb eines Jahres nach Inkrafttreten dieser Vereinbarung nicht geltend gemacht werden.

Artikel 7

Die nach dieser Vereinbarung zu vollziehenden Überweisungen gelten als laufende Zahlungen im Sinne des deutsch-niederländischen Zahlungsabkommens.

Artikel 8

Diese Vereinbarung gilt auch für das Land Berlin, sofern nicht die Regierung der Bundesrepublik Deutschland gegenüber der Regierung des Königreichs der Niederlande innerhalb von drei Monaten nach dem Austausch der Ratifikationsurkunden eine gegenseitige Erklärung abgibt.

Artikel 9

1. Deze Overeenkomst zal worden bekrachtigd. De bekrachtigings-oorkonden zullen zo spoedig mogelijk in Bonn worden uitgewisseld.

2. Deze Overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgende op die, waarin de bekrachtigingsoorkonden worden uitgewisseld.

Artikel 10

Deze Overeenkomst wordt gesloten voor de tijd van een jaar na het tijdstip van haar inwerkingtreding. Zij wordt geacht stilzwijgend van jaar tot jaar te zijn verlengd, voorzover zij niet door de Regering van een van beide Verdragsluitende Staten op zijn laatst drie maanden vóór de afloop van de desbetreffende termijn schriftelijk wordt opgezegd.

Artikel 11

Bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst treden punt 10 van het Slotprotocol bij het Verdrag van 29 maart 1951 alsmede de Eerste Aanvullende Overeenkomst van dezelfde datum buiten werking. Tegelijkertijd treden in artikel 8 van de Tweede Aanvullende Overeenkomst in de plaats van de woorden „Eerste Aanvullende Overeenkomst” de woorden „Vijfde Aanvullende Overeenkomst”.

Ten blijke waarvan de ondergetekenden de Aanvullende Overeenkomst hebben ondertekend en van hun zegels voorzien.

Gedaan te 's-Gravenhage, 21 december 1956, in tweevoud in de Nederlandse en de Duitse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk authentiek.

Voor het
Koninkrijk der Nederlanden,
(w.g.) J. LUNS

Voor de
Bondsrepubliek Duitsland,
(w.g.) H. MÜHLENFELD

Artikel 9

(1) Diese Vereinbarung soll ratifiziert werden. Die Ratifikationsurkunden werden sobald wie möglich in Bonn ausgetauscht werden.

(2) Diese Vereinbarung tritt am ersten Tage des zweiten Monats in Kraft, der dem Austausch der Ratifikationsurkunden folgt.

Artikel 10

Diese Vereinbarung wird für die Dauer eines Jahres nach dem Zeitpunkt ihres Inkrafttretens geschlossen. Sie gilt als stillschweigend von Jahr zu Jahr verlängert, sofern sie nicht von der Regierung eines der beiden Vertragsstaaten spätestens drei Monate vor Ablauf der Jahresfrist schriftlich gekündigt wird.

Artikel 11

Mit Inkrafttreten dieser Vereinbarung treten die Ziffer 10 des Schlussprotokolls zu dem Abkommen vom 29. März 1951 und die Erste Zusatzvereinbarung vom gleichen Tage ausser Kraft. Mit demselben Zeitpunkt treten in Artikel 8 der Zweiten Zusatzvereinbarung an die Stelle der Worte „Erste Zusatzvereinbarung“ die Worte „Fünfte Zusatzvereinbarung“.

Zu Urkund dessen haben die Unterzeichneten die Zusatzvereinbarung mit ihren Unterschriften und ihren Siegeln versehen.

Geschehen zu 's-Gravenhage, am 21. Dezember 1956, in doppelter Urschrift in niederländischer und deutscher Sprache, wobei der Wortlaut beider Sprachen gleichermassen verbindlich ist.

Für das
Königreich der Niederlande,
(gez.) J. LUNS

Für die
Bundesrepublik Deutschland,
(gez.) H. MÜHLENFELD

D. GOEDKEURING

De Overeenkomst behoeft de goedkeuring der Staten-Generaal ingevolge artikel 60, lid 2, der Grondwet, alvorens te kunnen worden bekrachtigd.

E. BEKRACHTIGING

Bekrachtiging van de Overeenkomst is voorzien in artikel 9, eerste lid.

G. INWERKINGTREDING

De bepalingen der Overeenkomst zullen ingevolge artikel 9, lid 2, in werking treden op de eerste dag van de tweede maand volgende op de maand waarin de akten van bekrachtiging worden uitgewisseld.

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft zal de Overeenkomst slechts gelden voor Nederland.

J. GEGEVENS

Met betrekking tot de totstandkoming van de onderhavige Overeenkomst zijn in de Tweede Kamer der Staten-Generaal op 6 juli 1956 vragen gesteld en op 6 augustus 1956 door de Staatssecretaris van Sociale Zaken beantwoord (Aanhangsel *Hand.* II 1956, nr. 3009).

Van het op 29 maart 1951 te Bonn tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland gesloten Verdrag inzake sociale verzekering, met Slotprotocol, welk Verdrag door de onderhavige Overeenkomst wordt aangevuld, is de tekst opgenomen in *Trb.* 1951, 57; zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1956, 137.

Van de op dezelfde datum gesloten Eerste Aanvullende Overeenkomst bij genoemd Verdrag, welke Overeenkomst op grond van artikel 11 van de onderhavige Overeenkomst buiten werking zal treden, is de tekst opgenomen in *Trb.* 1951, 58.

Van de op dezelfde datum gesloten Tweede Aanvullende Overeenkomst bij het Verdrag, naar welke Overeenkomst wordt verwezen in artikel 11 van de onderhavige Overeenkomst, is de tekst opgenomen in *Trb.* 1951, 61; zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1956, 138.

Bij het Verdrag behoren bovendien nog de Derde Aanvullende Overeenkomst van 29 maart 1951 (tekst opgenomen in *Trb.* 1951, 62; zie ook *Trb.* 1952, 135) en de Vierde Aanvullende Overeenkomst van 21 december 1956 (tekst opgenomen in *Trb.* 1957, 18).

Waar in artikel 7 van de onderhavige Overeenkomst wordt verwezen naar de Nederlands-Duitse betalingsovereenkomst, is bedoeld de op 4 oktober 1949 te Frankfort aan de Main ondertekende Beta-

lingsovereenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Westelijke Zones van Duitsland, met bijlage, (tekst vertrouwelijk medegedeeld aan de Staten-Generaal bij brief van 10 november 1949: Bijl. *Hand.* II 1949/50 — 1465, nr. 1) zoals gewijzigd bij de op 16 maart 1950 te Frankfort aan de Main ondertekende Aanvullende Overeenkomst (tekst vertrouwelijk medegedeeld aan de Staten-Generaal bij brief van 17 april 1950: Bijl. *Hand.* II 1949/50 — 1508, nr. 7).

Uitgegeven de zesde februari 1957.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
J. LUNS.